

la

L'INSTITUT AGRÍCOLA

Dreccera

núm. 204

Març-Abril 2024

Revista de la Patronal Agrària de Catalunya fundada el 1851

5€

www.institutagricola.org

**DEMANEM UNA GESTIÓ COHERENT
I EFICAÇ PER AL NOSTRE SECTOR**

L'INSTITUT AGRÍCOLA

Associació d'Empresaris Agraris
Fundat l'any 1851

Empresaris

4 GEOPOLÍTICA AGRÀRIA*Aigua per a tot i per a tots***11 LLIBRES***"Recupera tu mente, reconquista tu vida",
de Marian Rojas Estapé***12 TERRITORI***Baix Llobregat: El Govern no compleix el mandat
del Parlament***14 ECONOMIA***Eleccions Parlament de Catalunya 2024
Propostes de l'Institut Agrícola***17 RECULL DE PREMSA***Noves inundacions al Baix Llobregat - Crònica
Global***18 RELACIONS INSTITUCIONALS***Llotja de Cereals: Conferència de l'Institut
Agrícola sobre l'aigua***19 RELACIONS INSTITUCIONALS***El Rei rep en audiència el comitè executiu de
Foment del Treball***20 FORESTAL***Una erràtica política forestal agreuja la sequera***24 EUROPA***Jean Monnet, la força unificadora en la gènesi
de la Unió Europea***26 EMPRESA***Novetas del Conveni Agropecuari de Catalunya***Demanem una gestió coherent i eficaç per al nostre sector**

De vegades és fa difícil, per als empresaris agraris, explicar les macromagnituds del sector, i això es produeix per una manca de criteris i objectius que defineixen un model econòmic d'agricultura que permeti, de forma estratègica, produir aliments, mantenir un teixit socioeconòmic al territori i, com no, ser els promotors directes del desenvolupament de les nostres comarques.

Els agricultors, per no tenir, no tenim una legislació que permeti definir quantes empreses agràries hi han al territori, no tenim una legislació que permeti crear empreses de serveis. Sí tenim, per contra, una legislació restrictiva, coercitiva, limitativa, per desenvolupar projectes engrescadors, sòlids i de futur.

Es limiten les capacitats empresarials dels agricultors, que ens traven amb quotes, drets de plantacions, cupos o mesures agroambientals. És evident que la igualtat d'oportunitats en el nostre sector és una fal·làcia.

Les grans inversions al territori es produeixen quan aquest ja s'ha buidat de persones, amb l'argument de la protecció mediambiental. En benefici de qui?

La realitat al territori rústic esdevé tossuda. Queda encara gent amb valors, amb ètica, amb capacitat i vocació per continuar creant riquesa al territori encara que sigui contra corrent, remant riu amunt. Queda encara gent forta que creu més en el diàleg que en l'aldarull, que treballen i lluiten per fer avançar empreses agràries.

Estem convençuts que, algun dia, s'adonarà de la destrossa feta al sector agrari, amb plantejaments sociopolítics en lloc de socioeconòmics. Potser llavors, serà difícil redreçar la situació, però, repeteixo, encara queda molta gent amb capacitat, amb capacitat i ganes.

Aquesta capacitat i ganes no ens la faran perdre ningú, ni tan sols aquells que pretenen magnificar el mal estar econòmic del món rural buscant rendiments electorals.

Aquests darrers mesos el tema agrari pren sempre un sospitós caire de drama rural i sembla que no hi ha cap interès d'afrontar la circumstància amb eines serenes, tranquil·lament professionals.

Els veritables rendiments electorals se'ls endurà aquell qui vulgui treballar realment per ajudar a construir un sector agrari amb empreses sòlides econòmicament, eficients tècnicament i justes socialment.

la Drecera**Director:**

Josep Maria Majó

Redacció, Administració i Publicitat:

Plaça Sant Josep Oriol, 4 - Barcelona 08002

Tel. 93 301 16 36

Fax. 93 317 30 05

E-mail: info@institutagricola.orgwww.ladrecera.com**Impressió:**

OFFSET INFANTA

*LA DRECERA expressa***Suscripció anual:**

30 euros

*la seva opinió mitjançant***Dipòsit Legal:**

B - 23.784 - 1993

*l'Editorial. Les informacions**i opinions expressades**en els articles signats són**d'exclusiva responsabilitat**dels seus autors.***Associada a l':**

AIGUA PER A TOT I PER A TOTS

Eficiència, mercat i institucions, imprescindibles per no passar set

Fer una reflexió en profunditat de l'aigua, els problemes de subministrament actuals i les seves perspectives futures és un deure per a tota institució que neix de la societat civil. Promoure un esperit crític al voltant de què està passant amb l'aigua és encara més important en els temps actuals. Per això, **l'Institut Agrícola** va organitzar el passat 29 de febrer una jornada amb experts internacionals per aportar llum sobre la qüestió i generar un debat estratègic. **Itamar Glazer, Alvar Escrivá-Bou i Narciso Berberana** van exposar els casos de **Califòrnia, Israel, Xile, Colòmbia i Espanya** per mostrar que sí que existeixen alternatives als discursos actuals en la qüestió de l'aigua i que és urgent treballar en aquesta línia.

Sense ànim de ser exhaustius, en les pròximes línies intentarem fer un resum des del general al particular del que està succeint amb l'aigua i què podem esperar en el més immediat futur.

POBRESA, ESTRÈS HÍDRIC I MALA GESTIÓ: UN CERCLE VICIÓS

Malgrat la seva importància vital per a la vida, la salut i la higiene bàsica de les persones, en general, dediquem poc temps a reflexionar sobre el repte de l'aigua. Per algun motiu estrany, considerem que comptar amb un subministrament directe, fluid i a bon preu d'aigua corrent per cuinar, rentar-nos o beure és una cosa obvia i poc meritori. No obstant això, al planeta, prop de 800 milions de persones segueixen sense accés a aigua potable i prop de 4.000 milions viuen sota situació d'*estrès hídric* almenys un mes a l'any. D'aquests 4.000, gairebé 1.000 viuen a les zones més pobres de l'Índia, i altres 900 milions en les seves homònimes de la Xina. Pobresa i *estrès hídric* solen ser les dues cares de la mateixa moneda. Diverses regions també estan esgotant els seus recursos d'aigua dolça a un ritme molt ràpid; moltes de les principals conques hidrogràfiques, tant als països desenvolupats com als països en desenvolupament, enfronten nivells extremadament alts de risc de sequera.

De manera creixent, la qüestió de l'aigua ha anat ocupant cada vegada més acadèmics, analistes i agències supranacionals que han llançat repetides vegades el missatge que urgeix millorar l'ús generalitzat que fem dels nostres recursos hídrics, més encara davant d'unes projeccions globals que apunten cap a una crisi mundial de l'aigua. Sorgeix llavors la pregunta de per què encara no hem estat capaços de resoldre aquest problema, més encara si es pensa en l'enorme quantitat de pluja que cau cada any i la força tecnològica al nostre abast. La resposta la trobem, d'una banda, en la **fragilitat institucional** de molts països i, d'altra banda, en l'**escassa eficiència en la gestió** d'aquest recurs vital.

La causa principal en el gruix de zones que pateixen *estrès hídric* és la seva **mala gestió**. Generalment són sistemes que subvencionen l'aigua, baixant de forma artificial els preus (fins i tot entregant el recurs gratis), la qual cosa afavoreix la seva sobreexplotació i ús insostenible que només es fa palpable quan es produeix una sequera o a l'altre extrem, una inundació. Aquest també sol ser un problema que afecta regions amb un marc institucional sòlid com Califòrnia o Aràbia Saudí. En països en vies de desenvolupament, al problema dels preus, que també redunden en una menor inversió en infraestructures de llarg termini, se suma l'obstacle (massa vegades insalvable) d'institucions fràgils i governs corruptes. Per afegir, també hi ha un ampli marge de millora als països desenvolupats. Als Estats Units, per exemple, les pèrdues d'aigua en el conjunt de canonades i sistemes de distribució d'aigua assoleixen, de mitjana, el 16% el que suposa una pèrdua de més de 26.500 milions de litres d'aigua tractada al dia.

Pobresa i *estrès hídric* solen ser les dues cares de la mateixa moneda. La causa principal en el gruix de zones que el pateixen és la seva mala gestió.

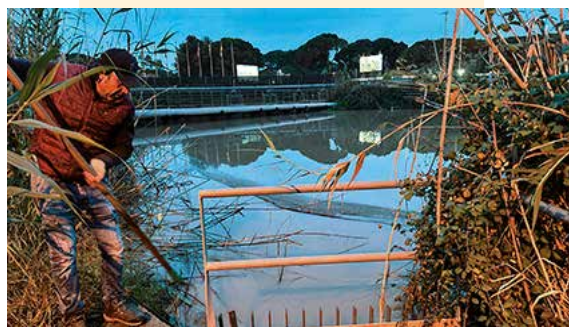
EL REPTA DE L'AIGUA DAVANT D'UNA DEMANDA CREIXENT

Hi ha altres molts altres símptomes que evidència el marge de millora pel que fa a la gestió de l'aigua. Un estudi recent de diversos analistes estimava en 7.000 milions de dòlars a l'any els costos derivats per inundacions de rius i torrenteres a nivell mundial durant la dècada dels 80s; un cost que s'ha incrementat perillosament fins als 24.000 milions de dòlars anuals per al període 2001-2021 derivat principalment que **els avenços en el desenvolupament econòmic i en la demografia en molts països no han anat acompanyats d'un adequat pla d'infraestructures hídriques**.

Per la seva banda, l'**Organització Mundial de la Salut (OMS)** estima en 260.000 milions de dòlars anuals les pèrdues econòmiques globals degudes a un subministrament inadequat d'aigua i sanejament. Un cost que, en països com **Nigèria, la República Democràtica del Congo o Somàlia**, representen un 10% del PIB. Finalment, l'**Institut Internacional de Recerca sobre Polítiques Alimentàries (IFPRI)** estima que al voltant de 20.000 milions de dòlars del PIB mundial podrien estar en risc el 2050 si es mantenen les pràctiques actuals de gestió de l'aigua i els nivells de productivitat de l'aigua.

El problema de l'aigua és ineludible en el curt i llarg termini i que, com diem, no deriva tant per una falta de pluviometria –problema sobretot present les zones desèrtiques–, sinó com a conseqüències d'institucions i **marcs legislatius deficients, disfuncionals**, que dificulten (en molts casos impossibiliten) les inversions i els incentius necessaris perquè el sector operi amb eficiència i eficàcia afavorint un bon ús dels recursos a tots els nivells.

Els avenços en el desenvolupament econòmic i en la demografia en molts països no han anat acompanyats d'un adequat pla d'infraestructures hídriques.

L'AIGUA COM A MACROTENDÈNCIA

La demanda d'aigua en totes les fases del seu cicle és una de les **macrotendències** més clares i evidents per a les pròximes dècades. El conjunt d'organismes internacionals estima que la demanda total d'aigua es doblarà en els pròxims 15 anys, una demanda impulsada a l'alça sobretot per un major consum en agricultura i per a ús domèstic derivat de l'impuls de la urbanització, on el nombre de persones vivint en ciutats està previst que passi dels 3,9 mil milions actuals a 5 mil milions el 2030. Amb la disminució dels subministraments en moltes regions, això podria convertir-se en una crisi mundial de l'aigua que afectarà les comunitats, les indústries, la producció d'aliments i el medi ambient. És per això que és important **afavorir un entorn institucional i d'incentius, en tots els nivells del cicle de l'aigua**, que afavoreixi la innovació i l'ús responsable dels recursos.

Això inclou, des del costat de l'oferta, millorar el marc en el qual es desenvolupen les operacions de producció, canalització i distribució d'aigua, així com els serveis relacionats amb el control del flux o la qualitat en el servei minorista, tant per a l'importantíssim segment agrícola –principal repte de l'aigua–, com en l'ús industrial i domèstic. Es tracta d'un sector que, en definitiva, necessita escometre importantíssimes inversions en tota la cadena de valor: s'estima que, a nivell global, aquesta xifra ascendeixi fins als 9.700 milions de dòlars; als països desenvolupats, es necessita inversió per millorar i mantenir la infraestructura obsoleta; en els emergents, per a nous desenvolupaments. Això exigeix amb caràcter previ per part del gruix de poders públics de treballar per un marc legislatiu eficient i estable en el llarg termini.

Altres solucions inclouen **la fixació de preus d'aigua de manera eficient, seguint criteris de mercat** i on s'inclouin tots els costos, així com, especialment en el sector agrícola, la millora en la gestió de les diferents conques hidrogràfiques i comunitats de regants de manera que es generin ecosistemes que incentivin la innovació i el millor aprofitament de l'aigua disponible. El desenvolupament tecnològic, especialment en la producció d'aigua en noves tècniques com el reciclatge d'aigua, la millora en els sistemes de canalització i control, o sistemes de reg més eficients (degoteig i altres tècniques d'agricultura de precisió), són algunes de les principals palanques que ens han de permetre continuar fent créixer la producció d'aliments de manera sostenible.

És important afavorir un entorn institucional i d'incentius, en tots els nivells del cicle de l'aigua, que afavoreixi la innovació i l'ús responsable dels recursos.

DADA MATA A RELAT: ALGUNES XIFRES ESSENCIALS

Quina és la quantitat d'aigua disponible al món? Solem anomenar a la Terra el "planeta aigua" des que el 1968 es van fer les primeres fotos des d'un satèl·lit exterior. Aquesta gran massa d'aigua que conté el globus terraqui és en un 97% aigua salada. Pel que fa a l'altre 3% restant és aigua dolça, la qual es divideix en un 2,5% en glaceres (Groenlàndia, resta de l'Àrtic i Antàrtic), un 0,49% es pot atribuir als aqüífers, i **un insignificant 0,01% és el que correspon a llacs i rius.**

Això dona una idea de les dimensions que estem manejant. Quan parlem del creixement de demanda d'aigua, cal posar especial èmfasi en el mix d'energies primàries. Segons l'**Agència Internacional de l'Energia**, el canvi en el món energètic per a la generació d'electricitat implica un major consum d'aigua. Mentre el petroli i el gas van baixant (el carbó només es manté a la Xina) i s'incrementa fortament la inversió en energies renovables, la demanda d'aigua creix. Conforme es vagi avançant cap a l'objectiu de zero emissions netes el 2050, fins i tot tenint en compte futurs avenços tecnològics, el consum d'aigua seguirà pujant en una part fonamental de l'economia com és l'energia. Dins del sector renovable, destaca especialment **el creixement del consum d'aigua associat a la producció de biocombustibles** tant de primera com de segona generació.

El mateix succeeix amb les necessitats alimentàries esmentades anteriorment. Segons la **FAO**, el canvi en les dietes alimentàries de la població que se situa als països emergents causarà un increment rellevant del consum d'aigua per a la producció dels aliments demandats, concretament un 35% més fins al 2050. Tanmateix, **hi ha una dispersió molt important en les dades**, la qual cosa indica fins a quin punt aquest increment del consum no serà ni lineal ni proporcional a l'increment de la demanda.

En tercer lloc, **un altre gran demandant d'aigua serà la societat digital**. La tecnologia, la incorporació de la **Intel·ligència Artificial (IA)**, quanta aigua consumeix? Un centre de dades mitjana consumeix entre 1,7 i 2,2 milions de litres a l'any, és a dir, dos mil metres cúbics al dia. Per exemple, Alemanya té 500 centres de dades actualment treballant, la qual cosa suposa un consum mitjà d'un hectòmetre cúbic al dia o 365 hectòmetres cúbics a l'any. Aquesta xifra és, aproximadament, la meitat del que tenim de capacitat embassada en conques internes a **Catalunya**, per exemple.

El canvi en les dietes alimentàries de la població que se situa als països emergents causarà un increment rellevant del consum d'aigua per a la producció dels aliments demandats, concretament un 35% més fins al 2050

Només per abastir de refrigeració els centres de dades d'Alemanya caldria emprar una bona part de les reserves d'aigua embassada. Evidentment no és un consum d'aigua continu en el temps, ja que una bona part de l'aigua utilitzada per a refrigeració es reutilitza. Però tot i així el "primer impuls" és molt fort.

Però també **l'actual superfície forestal és un gran consumidor d'aigua**. A Espanya tenim 27 milions d'hectàrees (275.000 km quadrats) de superfície forestal. Més de la meitat de la Península és superfície forestal. Això tindrà en els propers anys un requeriment d'hectòmetres cúbics a l'any de l'entorn de 122.000. Per tornar a posar-lo en relació amb la capacitat embassada, és més o menys 2,5 vegades la capacitat total d'embassaments d'Espanya. És també un tema molt important, quan estem parlant de reforestació per a mitigació del canvi climàtic, haurem d'alimentar d'aigua tota aquesta superfície forestal. Estem parlant que, de mitjana, un arbre consumeix 7.000 litres, amb diferències substancials entre varietats d'arbres.

I, finalment, **la regeneració dels ecosistemes naturals també implica consumir aigua**. Quan estem parlant d'adaptació al canvi climàtic, necessitem regenerar, no només deixar de contaminar. Aquesta regeneració ja s'està produint tal com presenten els informes no financers de les empreses cotitzades, havent invertit fins a la data aproximadament 58.000 milions d'euros com a valor econòmic del capital natural, dels quals 7.000 milions estan associats a l'agricultura.

Si observem la tendència de la demanda d'aigua per usos fins al 2050 (prenent com a referència l'any 2000), segons les dades que publica l'Informe de l'**Organització de Nacions Unides** sobre el desenvolupament dels recursos hídrics al món, podem veure que el regadiu baixa significativament, des d'entorn de 2.500 km³ l'any 2000 fins a prop de 2.000 km³ per al 2050. Això és gràcies a l'eficiència de regs que es pot veure fàcilment en països com Israel, **Califòrnia, Espanya** i **Catalunya**.

Tota aquesta eficiència ens porta a una menor necessitat del sector agrícola en proporció a la resta. Una cosa que "mata" el relat habitual que es fa quant a la necessitat d'aigua per causa del reg i l'ús en general per a la cadena alimentària. En conseqüència, segons el **World Resources Institute**, el **2030 hi haurà un 56% de bretxa entre el nivell de subministrament mundial i la demanda**. És a dir, tindrem necessitat de més aigua de la que pot oferir al sistema.

INNOVACIÓ I TECNOLOGIA: SOLUCIONS PRÀCTIQUES

El primer exemple és la **transformació de les estacions depuradores en generadores de recursos**. Ja no es tracta només d'abatre el residu que ve a l'aigua residual, sinó que es tracta de construir biorefineries que produeixen energia renovable, fertilitzants i aigua regenerada. Posem dos exemples de desenvolupament del grup **Agbar**. Primer, a **Granada**, té una empresa mixta publicoprivada que produeix 4 gigavats hora en producció d'electricitat al tancament del 2023, on durant 347 dies va ser una factoria excedentària d'energia.

D'una banda, hi ha l'estalvi d'energia i després la incorporació de **processos de co-digestió** amb les empreses làcties i ramaderes, generant més biogàs per poder generar més energia i vendre-la al sistema. I, d'altra banda, s'evita l'impacte mediambiental que té llençar els residus com ocorria fins fa uns pocs anys.

Segon, en l'àmbit de Santiago de Xile, és una instal·lació molt més gran atès que a tota la regió metropolitana de Santiago de Xile viuen 8 milions de persones, la **biorefineria** produeix 330 dies d'electricitat neta que s'aboca al sistema, uns 47 gigavats hora de producció anuals de manera sostinguda en el temps.

Les estimacions al 2050 poden sonar molt llunyanes. Però si s'acosta l'horitzó d'estimació al 2030, les dades són molt similars. Segons el que recull **Statista** entre 1980 i 2030, observem un increment molt important de la demanda en una proporció de 3 mil a 6 mil en 50 anys. Entre **1980 i 2020** (40 anys) **s'ha incrementat en un 70% la demanda**.

Finalment, quant a riscos, prenent l'última publicació del **Fòrum Econòmic Mundial** (Davos, 2024) no precisament sospitosa de ser molt ecologista, es pot veure que a 10 anys els quatre primers riscos estan associats al canvi climàtic: grans sequeres i inundacions, desastres naturals... En matèria de mitigació, segons l'**Agència Internacional de l'Energia** (World Outlook 2023), es pot veure que, en l'escenari més optimista, la temperatura mitjana puja com a mínim entre 1,4 i 2,4 si no fem res. Això genera un problema seriós des del punt de vista de la conservació de les masses d'aigua en superfície per l'evaporació.

MECANISMES DE MERCAT: ELS CRÈDITS D'ESTALVI D'AIGUA I MERCATS D'AIGUA

En l'àmbit d'adaptació, també el grup Agbar ha posat en marxa un projecte ja autoritzat per la UE que és fer una titulització equivalent als crèdits de carboni generant crèdits d'aigua positiva o estalvi d'aigua. L'adaptació al canvi climàtic està relacionada en un 90% dels casos amb la generació d'aigua. Aquests crèdits d'aigua positiva es denominen "**Act4Water**", en la qual acrediten, connecten i certifiquen totes les iniciatives d'estalvi d'aigua amb diferents segells.

Aquesta mesura encara està en fase d'experimentació, però és un prototip vàlid per veure com funciona l'intercanvi d'estalvis i usos d'aigua. Aportar dades que siguin certificables i que serveixin per a les institucions financeres perquè, de la mateixa manera que donen **bons verds**, bons socials, finançament ESG associada a les emissions de diòxid de carboni, les puguin donar en adaptació associades a crèdits d'aigua positiva. Hi ha precedents amb bons fets amb Aigües de Barcelona, treballs amb Hidralia, i estan acreditats i certificats per l'Autoritat Bancària Europea i l'Associació Europea de la Banca.

LA IMPORTÀNCIA DE REGENERAR AIGUA I ENTORNS NATURALS

Hi ha solucions tecnològicament avançades i a costos raonables per convertir l'aigua de ser un problema a ser una solució per al creixement futur. Aquí és on apareix el concepte de "**regeneració**" que, en el cas de l'aigua, és reutilització. Sent **Israel** el país més potent en matèria de regeneració (90% del subministrament d'aigua diari prové de regeneració) a **Espanya** hi ha multitud d'exemples i grans avenços, fins a assolir una quota del 17%.

Tenim molts exemples com **el Clot de Galvany** o **Begudà**, on l'activitat de regeneració està associada a la recàrrega d'aqüífers. Un altre exemple és la mateixa **àrea metropolitana de Barcelona**, on **el subministrament d'aigua a través de la xarxa està avui en un 25% provinent d'aigua regenerada**, i tot el que s'està fent en l'àmbit metropolità per a recàrrega d'aqüífers es fa des de fa més de 30 anys. I quan parlem d'Israel, on l'ús d'aigua regenerada és només per a reg, **en el cas de Barcelona també per beure**. És a dir, totes les tecnologies, la governança, la possibilitat de portar endavant tot l'àmbit de regeneració existeix, i tant és així, que ho estem posant en marxa, sense anar-nos més lluny, a l'àrea metropolitana de Barcelona.

Clot de Galvany

Lectures recomanades

RECUPERA TU MENTE, RECONQUISTA TU VIDA

Una mente que no sabe reposar pierde rápido el control"

MARIAN ROJAS ESTAPÉ

Cada vegada som més impacients i estem més irritables. Notes que et costa més parar atenció? Has sentit ansietat darrerament? Toleres pitjor l'avorriment i el dolor?

Vivim en l'era de la gratificació instantània, en la cultura de la immediatesa i les recompenses i busquem la felicitat a cop de clic. Portem una vida agitada i intensa, i amb el mode fast activat. Sense adonar-nos-en en ens hem convertit en drogodependents emocionals inundats de múltiples distraccions. Tot això té un impacte en la nostra capacitat de parar atenció a allò que és important, d'aprofundir i de concentrar-nos.

La bona notícia és que podem rescatar l'atenció perduda, tornar a reconnectar amb nosaltres mateixos i amb tot el que ens envolta per trobar aquest equilibri emocional que tant ansiem.

En aquest llibre, la doctora Marian Rojas Estapé, amb el seu estil divulgatiu i científic, aprofundeix en aquestes i en altres qüestions. Et presenta a la dopamina, l'hormona del plaer, i com afecta en la recerca de les recompenses immediates que estan a l'ordre del dia, en la percepció del dolor, de l'avorriment i del malestar.

Recupera tu mente, reconquista tu vida t'ajuda a pensar quines conductes mostres quan ens veiem embolicats en emocions que no sabem gestionar i ens proporciona eines perquè ens compreguem millor, i així recuperar el control de la nostra vida.

La societat viu en una crisi d'atenció. La doctora Estapé explica que una societat amb moltes distraccions és una societat que pensa pitjor, es concentra pitjor i és menys eficient

Ningú ha descobert res important quan ha estat immers en un món frenètic. Els grans descobridors i científics al llarg de la història han observat, pensat, contemplat... Han necessitat moments d'avorrir-se, analitzar, ratar-se el cap... Si no permetem que el nostre cervell divagui és més difícil que trobem solucions, que ens assemem, que siguem capaços de crear. Necessitem aquests instants de divagar i avorrir-nos i per això hi ha d'haver poques distraccions.

L'Institut Agrícola denúncia que el Govern està incomplint els mandats del Parlament entorn de la ZEPA del Baix Llobregat

El Govern no només incompleix els dos mandats del Parlament de març i octubre de començar des de zero l'estratègia de xoc contra el deteriorament mediambiental del delta del Llobregat, sinó que insisteix en els mateixos errors dels últims tres anys sense justificació científica ni tècnica.

La nova ronda de contactes del Departament d'Acció Climàtica insisteix en una mentida com és conciliar agricultura i medi ambient a través de l'abandonament de més de 2.300 hectàrees de cultiu i usos urbans sense gestió com ha passat en els últims 20 anys.

A menys d'un mes de les Eleccions, el Govern continua mantenint un discurs fal·laç sobre el que manava la carta d'emplaçament de la Comissió Europea, de la qual s'han complert tres anys sense resposta, abocant l'Estat a afrontar un altre expedient sancionador més.

Com pot ser creïble un Govern que promet subvencionar els empresaris i professionals agrícoles afectats per la ZEPA si ni tan sols són capaços de gestionar amb una mínima diligència la PAC o els paquets extraordinaris d'ajuda contra la sequera?

L'obertura d'una nova ronda de contactes amb representants de les organitzacions agràries al voltant de l'ampliació de la zona **ZEPA del Baix Llobregat** deixa al descobert la **nul·la intenció per part del Govern de complir els mandats** de començar des de zero l'estratègia de resposta a la carta d'emplaçament que el Parlament li va donar per una àmplia majoria transversal dels seus grups polítics.

Tant en la resolució del 28 de març (presentada per JxCat) com en la del 5 d'octubre de 2023 (presentada pel PSC), el Parlament va assenyalar la **imperiosa necessitat de descartar l'ampliació** projectada el juliol del 2022, centrar-se a solucionar els incompliments que especifica la carta, no aprovar una nova delimitació de la ZEPA si no s'ha constituït una taula de treball sobre el tema i s'ha assolit un consens majoritari, **potenciar l'activitat agrària del Baix Llobregat com a hub agroalimentari català**, constituir una taula de treball per millorar les infraestructures hidràuliques i una tercera taula de treball per revisar la normativa del Parc Agrari.

En aquest sentit, **l'Institut Agrícola rebutja el nou intent del Govern** de reemprendre un camí que no dona una resposta satisfactòria al que demanen els serveis de medi ambient de la Comissió Europea, col·locant Catalunya davant el risc d'un expedient sancionador i una multa milionària per part de les autoritats europees.

La negativa a un diàleg estructurat revela fins a quin punt **el Departament d'Acció Climàtica no té els mínims estàndards tècnics** que justifiquen la seva actitud, mentre que en el cas del Govern en el seu conjunt revela la seva volença per idees nocives i altament perjudicials per a la societat catalana com el **decreixement econòmic, la "criminalització climàtica" de l'agricultor** o la inconveniència que hi hagi més i millors serveis urbans i periurbans.

La història dels darrers tres anys és un cúmul penós de desordre, **manca de rigor científicotècnic**, prejudicis ideològics i incompetència política que no ha fet més que contribuir a seguir deteriorant un entorn natural clau de l'àrea metropolitana de Barcelona. El Govern, lluny de rectificar buscant el consens i la veritat científica, continua empitjorant en un doble error: d'una banda, que multiplicar per 2,5 vegades l'actual superfície protegida és més que suficient per recuperar les poblacions d'ocells i els aiguamolls del delta; i, d'altra banda, que es pot mantenir una certa activitat agroalimentària subvencionada amb severes restriccions.

Ni l'un ni l'altre és cert. Menys encara quan al llarg dels últims tres anys multitud d'estudis tècnics, econòmics i ambientals han mostrat el "coll d'ampolla" que la zona arrossega des de fa més de dues dècades. D'això és del que s'ocupa la carta d'emplaçament i a això és al que cal dedicar el temps. Ni més ni menys que **establir un pla de gestió coherent, eficaç i correctament finançat** (tres característiques que ni estan ni se les espera del Govern donada la seva conducta des que va arribar al poder) i una petita ampliació de superfície protegida a dues zones molt concretes.

Tota la resta no està sustentat en l'evidència científica més recent. És evident que el Departament ha entrat en una "via morta" de la qual és molt difícil sortir de forma "normal", la qual cosa porta a pensar en vies alternatives aprofitant que estem a menys d'un mes de les eleccions. Entrar en l'estratègia de "compra de voluntats" és perillosa i inacceptable, més encara si ens atenim a l'historial gestor de la Generalitat quan ha tingut (o té en aquest moment) que gestionar programes d'ajuts urgents per pal·liar la sequera, entre d'altres. La incompetència tècnica se suma a la incapacitat administrativa.

ELECCIONS PARLAMENT CATALUNYA 2024

PROPOSTES DE L' INSTITUT AGRÍCOLA

Davant la propera convocatòria electoral, Foment del Treball ha presentat una sèrie de propostes de tipus econòmic i social perquè el proper Govern que resulti de les eleccions conegui les necessitats i horitzons del teixit empresarial català. L'Institut Agrícola hi ha participat amb l'aportació d'aquelles propostes que afecten al sector agroalimentari. A continuació en fem un resum.

POLITQUES D'ADAPTACIÓ AL CANVI CLIMÀTIC

• LA XARXA NATURA 2000 HA DE SER ADAPTATIVA I GESTIONABLE

ZEPAS EXISTENTS: Són necessaris plans de gestió i compensacions a les limitacions que s'estableixin a les zones protegides.

Resolució de la Carta emplaçament del Baix Llobregat: S'ha de redefinir la carta d'emplaçament per possibilitar:

- L'ampliació de l'aeroport.
- Que es doti d'un pla de gestió i recursos financers suficients a la zona protegida existent.
- El desenvolupament d'un Hub Agroalimentari al Baix Llobregat, generador d'ocupació.
- L'execució i manteniment de les infraestructures hidràuliques que permetin les inversions i la comptabilització ambiental.

Realització d'estudis de compatibilitat de reg al Segarra-Garrigues.

Diferenciació entre connector ecològic i zona ZEC (ZEPA+LIC)

- **IMPULS A PROJECTES INDUSTRIALS DE LA BIOECONOMIA (SAF, Bioplàstics, biogàs, biotèxtils...)** per augmentar sinergies entre sectors productors de matèries primes i sectors industrials, possibilitant

ahora el desenvolupament rural i la competitivitat industrial.

- Establir un llindar màxim de biomassa per a les zones naturals, en base al risc d'incendi i factors ambientals extrems, que funcioni com a mecanisme de simplificació dels processos d'avaluació d'impacte ambiental.

- **AGÈNCIA DE LA NATURA:** Redefinir el model adaptant les funcions i la governança al desenvolupament de l'estratègia de la Bioeconomia i a una major subsidiarietat amb el territori.

- **MODIFICACIÓ DE LA LLEI DE CANVI CLIMÀTIC:** Emprar mecanismes de discriminació positiva sobre les inversions favorables als objectius de la norma, en comptes de penalitzacions mitjançant impostos ambientals, en àmbits on tot sovint no hi ha alternativa.

- **AVALUACIÓ AMBIENTAL:** Establir la pre-avaluació d'ofici del DACAAR per autoritzar els projectes de petita dimensió i eximir-ne el requisit. Exemple: tales forestals.

- **FAUNA:** Establiment d'un programa per reduir els danys de la fauna i erradicar espècies invasores d'especial impacte econòmic per sectors com l'agroalimentari i el turístic.

TRANSICIÓ ENERGÈTICA

Tenint en compte les potencialitats del territori, a Catalunya diversos sectors industrials tenen la capacitat per desenvolupar les energies renovables. És necessari simplificar els procediments administratius per fer-ho viable, en particular en els àmbits següents:

1. **FACILITAR LA IMPLANTACIÓ DE FABRIQUES PRODUCTORES DE SAF (Sustainable Aviation Fuel)** a partir de biomassa a Catalunya en sinergia amb el sector forestal i la modernització de l'aeroport del Prat.
2. **POTENCIAR LA PRODUCCIÓ DE BIOGÀS A CATALUNYA** amb els sectors de la producció càrnica i de la depuració d'efluents industrials i urbans, i la facilitar la seva distribució a la xarxa de gas.
3. **SIMPLIFICAR ELS PROCEDIMENTS PER A LA INSTAL·LACIÓ DE PLAQUES SOLARS I AEROGENERADORS** i la seva connexió a la xarxa elèctrica. És imprescindible compatibilitzar la producció d'energia renovable amb les figures ambientals de protecció del territori.
4. **POTENCIAR LA PRODUCCIÓ DE RENOVABLES a Catalunya per davant d'un model d'importació d'energia elèctrica** a través de grans infraestructures de transport elèctric. La previsió de desplegament d'infraestructures energètiques ha de tenir en compte els tancaments prevists d'altres centres productors d'energia com ara les centrals nuclears, sobre les quals cal preveure un allargament del seu funcionament donada la baixa execució de renovables.

DESCARBONITZACIÓ DE LA INDÚSTRIA I SECTORS PRODUCTIUS

La descarbonització de la indústria i sectors productius va íntimament lligada als punts de transició energètica, ja que tots ells permeten reduir la petjada de carboni. Quan no sigui així, cal establir un mercat de drets d'emissió que creï sinergies entre sector productor i industrial.

CREACIÓ D'UN MERCAT DE DRETS DE CO₂ a partir de la titulització dels drets de CO₂ provinents de les masses forestals en creixement i zones reforestades que no hagin assolit el seu màxim de biomassa recomanable.

ESCASSETAT HIDRICA I GESTIÓ DE LA SEQUERA

1. **ESTABLIMENT D'UN CENTRE D'INTERCANVI D'USOS D'AIGUA (CIUA) A LES CONQUES INTERNES DE CATALUNYA.** Es tracta d'un mercat d'aigua amb el vist-i-plau de la Generalitat que ha d'indicar la validesa de la cessió temporal del recurs i disponibilitat del mateix.
2. **FINALITZAR ELS PROJECTES D'AIGUA REGENERADA EN CURS** (Besòs).
3. **DESENVOLUPAR TERCIARIS AMB AIGUA REGENERADA** arreu, en particular allà on ja hi tenim una demanda latent del territori com ara l'Alt i Baix Penedès.
4. **APROFITAR EL PERIODE DE SEQUERA PER EXECUTAR LES MESURES CONTRA INUNDACIONS.** Programa de neteja de lleres i retirada de sediments allà on hi ha una pèrdua de la capacitat de desguàs.
5. **FER LES INFRAESTRUCTURES NECESSÀRIES PER INCREMENTAR LA GARANTIA D'ABASTAMENT A 3.5 ANYS.**
 - Estudiar i executar el recreixement d'alguns pantans actuals per augmentar les reserves en els períodes de pluges intenses.
 - Accelerar l'execució de les dessaladores previstes
 - Establir uns espais delimitats per a la recàrrega intensiva d'aqüífers amb aigua excedent
6. **POTENCIAR LA MILLORA I MODERNITZACIÓ DELS REGADIS.**
7. **POTENCIAR LA REDUCCIÓ DE LA FRACCIÓ DE COBERTA VEGETAL ALS BOSCOS DE CAPÇALERA** per permetre major escorrentia cap als pantans.
8. **CLARIFICAR EL DOMINI PÚBLIC HIDRÀULIC A LES CONQUES INTERNES.**
9. **ESTABLIR UN PLA DE SUPORT ESPECÍFIC PER ALS CONREUS LLENYOSOS DAVANT LA SEQUERA.**
 - a) Posada a disposició de recursos hídrics per a la subsistència
 - b) Finançament específic per a la dotació de recursos hídrics disponibles
 - c) Finançament específic a fons perdut per a la reposició de llenyosos i recuperació del potencial productiu.

DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I GESTIÓ DEL TERRITORI

BAIX LLOBREGAT:

- Modificació del Pla Territorial del Parc Agrari per permetre la modernització del sector.
- Potenciació d'un Hub Agroalimentari que aporti valor afegit i ocupació.
- Modernització d'infraestructures hídriques per evitar inundacions.

PENEDES:

- Desenvolupar el reg de suport a la zona vitivinícola del Penedès a fi de garantir

RENOVABLES I BIOECONOMIA: zones forestals i ramaderes de Catalunya

- Potenciar els usos industrials de la biomassa i els residus (SAF, Biogàs, biotèxtils, bioplàstics, biofertilitzants, producció d'hidrogen).
- Establiment, juntament amb l'INCASOL, d'un pla per a la captació d'inversió industrial per als usos industrials lligats a la Bioeconomia.

EMPRESA AGROALIMENTÀRIA

- Desenvolupament d'una legislació específica sobre les empreses de serveis agraris.
- Cadena alimentària: impuls a l'agrupació d'oferta, augment de la demanda i supervisió de posicions de mercat que puguin esdevenir de posició dominant.
 - Potenciar la fusió de Cooperatives Agroalimentàries.
 - Afavorir la creació de Joint Ventures de la producció i transformació.

- Potenciar les marques col·lectives catalanes (DO, DOP, IGP) en els mercats estatal i internacionals. Aprofitar les sinergies que ofereixen el Port i l'Aeroport de Barcelona.

REGADIUS

- Establir mesures de finançament per a la millora i extensió dels regadius a Catalunya.
- Afavorir l'ús del CIUA per finançar les millores i ampliacions dels regadius
- Potenciar la simplificació de costos en estructura, manteniment i governança de les Comunitats de Regants de Catalunya, si s'escau, amb la fusió de projectes.

ADMINISTRACIÓ

- Reducció de la burocràcia simplificant i reduint les dades que es demanen als tràmits.
- Redisseny dels ajuts i tràmits per a simplificar els seu control, gestió i certificació.
- Ecurçament del període de gestió i pagament dels expedients a un màxim de 6 mesos.
- Establiment d'indicadors públics de la tasca del Departament, temps per expedient, nombre d'incidències generades, atenció a l'administrat i efecte sobre l'empresa.
- Impedir la bretxa digital i mantenir el format no digital a partir dels 60 anys.

ECONOMIA

- Mesurar la Balança Comercial de Catalunya amb la resta de l'Estat Espanyol i la UE.

Amb un total de 465 propostes, la patronal catalana, de la que **L'Institut Agrícola** n'és membre, reclama a les formacions polítiques actuacions concretes per tal d'aconseguir una fiscalitat més competitiva i posar les bases per a un ecosistema econòmic positiu i dinàmic.

Aquestes iniciatives s'han fet arribar als partits polítics amb representació parlamentària que es presenten a les properes eleccions.

Nuevas inundaciones en el Baix Llobregat ponen de manifiesto la pasividad del ACA i el Govern

Barcelona 30 de abril

Ha vuelto a pasar. Los campos de **Viladecans** i **Gavà** están totalmente anegados tras las abundantes lluvias del lunes, 29 de abril, lo que ha provocado cuantiosas pérdidas para el sector agroalimentario del Baix Llobregat. Además, los agricultores no pueden evacuar el agua de sus campos porque la **Agencia Catalana del Agua** les pone impedimentos alegando que podrían aparecer peces muertos en la playa si se realiza esta acción.

El **Tornillo de Arquímedes**, la infraestructura hídrica para evacuar el agua, se ha demostrado totalmente insuficiente a pesar de que está funcionando desde ayer a las tres de la tarde. El **Institut Agrícola Català de Sant Isidre**, junto las **Cooperativas de Gavà y Viladecans**, denuncia que las inversiones necesarias, reclamadas también por los ayuntamientos de Gavà y Viladecans no se han realizado, lo que impide su capacidad de drenaje lo que provoca las inundaciones cada vez que llueve. El Institut reclama la construcción de nuevos Tornillos de Arquímedes o sistemas de bombeo equivalentes en la corredora de **Can Sabadell, Riera de Sant Climent**, y en el **Estany de la Murtra**, además de dos más en Gavà, para desaguar el agua de la **Riera de Canyars**.

Los empresarios de la zona llevan años denunciando esta problemática ante la Administración que, hasta el momento, permanece impasible i no ejecuta las soluciones necesarias para cortar de raíz la grave problemática de las inundaciones. No es la primera vez que los empresarios agrarios del Baix Llobregat sufren pérdidas provocadas por las lluvias y la falta de gestión e inversión en cuanto a seguridad hídrica en la zona del delta. Tampoco es la primera vez que se denuncia esta situación sin obtener una respuesta de la Administración.

Desde hace años, el Institut Agrícola lleva reclamando ante la ACA y ante el Govern la ejecución de medidas urgentes para evitar las inundaciones recurrentes que se producen en el delta del Llobregat. Solicitudes que se vienen haciendo ya desde 2003, y que se volvieron a realizar, por ejemplo, durante los temporales de 2018, 2019, o 2020 (el conocido temporal “**Gloria**”).

El Institut Agrícola también ha denunciado de nuevo recientemente la falta de ejecución de las medidas que se incluían en la moción sobre el desarrollo de delta del Llobregat aprobada en el **Parlament** el 5 de octubre de 2023. Dicha moción incluía varios puntos concretos que tenían como objetivo poner solución a la eterna problemática de las inundaciones de esta zona del Baix Llobregat. Entre otras, se mencionaba la instalación de tornillos de Arquímedes, la limpieza de rieras o inversiones para la mejora de los sistemas de drenaje.

De nuevo, tanto **el ACA como el Govern, han hecho caso omiso a estas medidas** que, aún reclamadas como de carácter urgente desde hace años, siguen sin realizarse, condenando a las empresas agroalimentarias de la zona a la pérdida de sus producciones y a una falta de seguridad constante para la realización de su actividad empresarial, que repercute en el crecimiento y desarrollo del Baix Llobregat, importante proveedor de productos de calidad para el área metropolitana de Barcelona -**un 25% del total de Mercabarna**- que **representan el 9% de la producción catalana**. Las consecuencias de este último temporal son una nueva muestra de la pasividad de la Administración a la hora de ejecutar soluciones a tiempo.

AvantLlotja Cereals celebra una conferència-col·loqui sobre l'Aigua a càrrec de Baldiri Ros i Javier Santacruz de l'Institut Agrícola

El 16 d'abril, l'**AvantLlotja Cereals**, va celebrar la conferència "El mercat de l'aigua, aigua per a tot i per a tothom" amb **Baldiri Ros**, president de l'Institut Agrícola, vice-president de Foment del Treball i Aeball, membre del Consell Executiu de CEOE, i **Javier Santacruz**, economista i Cap del Servei d'Estudis de l'Institut Agrícola. La Benvinguda va anar a càrrec de **José Luis Esteban**, president de la Llotja de Cereals de Barcelona i va moderar el col·loqui **Pere Lluís Guillemet**.

Davant la pitjor sequera recent, Catalunya viu ensimismada en un intens debat sobre la gestió de l'aigua. Què cal fer? o què no es va fer en el seu moment? són preguntes recurrents que animen el debat públic en clau interna. L'Institut Agrícola, la patronal de les empreses agràries, va obrir el focus el passat 29 de febrer. Amb el suport de Foment del Treball, va dedicar una jornada a reunir experts internacionals que van explicar les experiències dels seus respectius territoris.

La **Llotja de Cereals** de Barcelona ha convidat a l'Institut Agrícola ha oferir la jornada en la Casa Llotja de Mar de Barcelona. La ponència de presentació va anar a càrrec de **Baldiri Ros**, president de l'Institut Agrícola i la ponència marc va ser exposada per **Javier Santacruz**, sota el títol "Aigua para todo y para todos".

Javier Santacruz és Economista en cap de l'Institut Agrícola, Delegat a Madrid i Representant davant de les institucions europees. Membre del Grup d'Experts Rural a SME United i assessor del Comitè Econòmic i Social Europeu.

Economista amb més de 10 anys d'experiència en l'anàlisi de agroindústria, energia i mercats de capitals, participant habitual en mitjans de comunicació. Llicenciat en Ciències Econòmiques, Màster en Economia i Econometria i Doctor en Ciències Econòmiques. Universitats Complutense de Madrid, Essex i London School of Business and Finance. Formador de l'Institut de Borses i Mercats Espanyols (BME) i de l'Institut d'Estudis Borsaris (IEB). Santacruz és també empresari agrari.

QR vídeo de la conferència

Sa Majestat el Rei rep en audiència el Comitè Executiu de Foment del Treball

La patronal catalana ha departit amb el monarca sobre la situació econòmica del país i els reptes del món empresarial

El passat 12 de març, Felip VI, va rebre en audiència al Comitè Executiu de Foment. En la trobada, que va transcórrer en un ambient de cordialitat i complicitat, es va departir sobre la situació econòmica del país i els reptes del sector empresarial. El president **Sánchez Llibre** va obsequiar a Felip VI amb una rèplica del quadre 'La fàbrica' de **Santiago Rusiñol** (1889). És la primera vegada que el rei es reuneix amb la directiva de la patronal a la Zarzuela, tot i que ja la va rebre al Palacete Albéniz de Barcelona el febrer del 2017.

En la xerrada, que s'ha desenvolupat a porta tancada durant gairebé una hora i mitja, no s'ha parlat d'assumptes polítics. "No parlem de política, sinó de política econòmica (...) Hem estat positius a donar a conèixer la contribució dels empresaris a l'economia d'Espanya i Catalunya i que som fonamentals per eliminar desigualtats socials i reforçar la cohesió social del nostre país, Espanya. (...) Ha existit moltíssima cordialitat. El grau de satisfacció de tots els assistents ha estat màxim i hem comprovat que el rei contestava totes les preguntes", va explicar Sánchez Llibre.

Baldri Ros, president de l'Institut Agrícola i vicepresident de Foment, en el moment de la salutació a Felip VI

UNA ERRÀTICA POLÍTICA FORESTAL AGREUJA LA SEQUERA

- La sequera ha posat al descobert l'erràtica política ambiental duta a terme a Catalunya en relació al bosc i als recursos naturals en els darrers anys. Govern rere Govern s'ha demostrat una absoluta manca de coneixement del què envolta el món rural i el bosc en quan al que gestió es refereix.
- Al segle passat, l'aprovació del Pla d'espais naturals, seguit d'una nefasta transposició de la directiva aus i habitats que va comportar que tots els PEIN esdevinguessin automàticament Xarxa Natura 2000, va generar un desgavell administratiu sense precedents.

NO HI VA HAVER GESTIÓ NI FINANÇAMENT

De la nit al dia, milers d'hectàrees de sòl van quedar sotmeses a una cada cop més angoixant burocràcia que feia inviable qualsevol activitat. I per agreujar-ho, sense que, en cap moment, aparegués enlloc el finançament que ho havia de solucionar tot.

No hi va haver gestió, ni assumpció de responsabilitats, ni les indemnitzacions que era obligatori establir pels afectats. Enlloc d'això, simplement es van pintar unes taques al territori per complir amb el formalisme europeu i es va deixar a la seva sort als empresaris agrícoles, ramaders i forestals que allí hi tenien la seva ocupació.

Malauradament, aviat es va veure que aquestes taques no eren tant innòcues com en un principi s'havia volgut fer creure. Ben aviat es van fer patents exemples de paralització d'infraestructures com ara el cas del regadiu del **Segarra-Garrigues**. Tampoc no van trigar

a aparèixer les primeres denúncies ambientals per bloquejar qualsevol iniciativa, un fet que acabava succeint tant si hi havia fonament com si no, ja que més d'una indústria va acabar tancant degut a que inversions sovint no es podien demorar el temps que la justícia requereix.

Cap Govern s'hi ha volgut encarar amb aquest desgavell, tot i saber que també es perjudica al medi natural que es diu protegir.

El cas de les masses forestals sense gestió va passar més desapercbut. El degoteig de tancaments d'indústries del sector, el sobrecost afegit, les limitacions a l'hora de treballar al bosc (limitacions per incendis, èpoques de nidificació, terminis d'autoritzacions, etc.), la temporalitat dels treballadors per causa de la prohibició de treballar-hi i tot un infra-finançament històric, han anat comportant una continua acumulació de biomassa als boscs catalans de la que d'altres cops ens hem fet ressò.

- **ARA UNA SEQUERA HISTÒRICA ENS POSA DAVANT EL MIRALL D'UN REREPAÍS AMB MOLTES DIFICULTATS.**
- **TENIM UN GREU PROBLEMA D'ENFOCAMENT EN LA RECERCA DE LA SOLUCIÓ.**
- **LA PRESERVACIÓ DEL MEDI NATURAL I EL DECREIXEMENT SÓN INCOMPATIBLES.**

El Govern, coneixedor de que això només és una ínfima part del problema, s'afanya enguany a posar finançament per a mirar de treure biomassa en indrets com **Poblet** o el **Massís de les Gavarres** on els bombers ja han alertat d'un perill extrem d'incendi per aquest estiu.

Mentrestant, els patis de les serradores són plens (hem tingut un hivern anormalment càlid), i des de març ja tenim restriccions per treballar al bosc, tot i unes petites flexibilitzacions.

Ahora, ens hem adonat de que unes masses forestals tan frondoses –i seques– són una de les causes que contribueix a la sequera, fet que arribi molta menys aigua als nostres pantans.

Sense una activitat econòmica real que sustenti un equilibri en la gestió no hi ha cap mesura que sigui sostenible en el temps.

Analitzem-ho:

- La solució no pot venir d'un augment infinit de la despesa en mitjans d'extinció d'incendis (especialment quan ja parlem d'incendis de sisena generació on l'aigua s'evapora abans d'arribar a les flames per l'alta càrrega de combustible acumulada). **No hi ha cap pressupost que ho suporti**, i suposaria posar en risc cada cop més vides per continuar acumulant biomassa.
- La solució tampoc no vindrà perquè un parell o tres d'exercicis augmentem les subvencions per extreure fusta i biomassa del bosc. Senzillament perquè **no podem multiplicar per deu l'extracció de biomassa d'un dia per l'altre, i cal solucionar molts colls d'ampolla administratius abans**. Amb les empreses que queden a dia d'avui ja s'està al màxim de la seva capacitat de treball autoritzada i tot i així s'acumula més del 75% de creixement anual de la biomassa.
- Tampoc l'Administració pot assumir indefinidament amb el seu pressupost el finançament de la neteja i gestió de gairebé la totalitat de la superfície forestal de Catalunya, abocant-hi milions d'euros anuals sense cap altre propòsit que treure biomassa per evitar el risc d'incendi.
- La solució tampoc no pot venir de la mà del mediambient excepte que parlem d'una catàstrofe. A casa nostra no tenim ni elefants, ni girafes i els dinosaures ja fa molt de temps que van desaparèixer com element que afavoreixia la desforestació i els espais oberts.
- Per si això no fos suficient, resulta que la manca d'espais oberts que ha ocupat el bosc és la causa directa de múltiples problemes ambientals com la davallada de pol·linitzadors, la disminució de l'àliga cuabarrada, la proliferació del senglar, l'increment de l'estrès hídric... (per citar-ne alguns de ben evidents).

És hora de canviar l'enfocament: la col·laboració públic-privada i un desenvolupament econòmic sostingut al món rural són l'única via que pot donar una solució duradora que alhora sigui un benefici per la economia, la societat i el medi natural.

- 1) **Cal assumir que l'activitat econòmica també pot ser beneficiosa per al medi natural.** L'extracció de biomassa aporta equilibri a l'ecosistema, en millora les seves funcions, i reconduïx un desequilibri que amenaça a tot el conjunt, tot recuperant espais oberts que s'havien perdut, millorant les poblacions de fauna i pol·linitzadors i reduint substancialment el risc d'incendi.
- 2) Alhora, l'obtenció de bioproductes serà essencial a l'economia que s'ha de desenvolupar a la propera dècada. L'economia circular no només contribueix al medi ambient, també redueix la dependència d'exportacions. Hem de fer possible i real la bioeconomia circular.
- 3) L'Administració ha de facilitar i contribuir a l'impuls dels projectes industrials destinats a la producció de bioproductes. A Catalunya el conjunt de biomasses i en particular l'excedent anual que es genera de biomassa forestal són una oportunitat immillorable per al desenvolupament d'aquests projectes. En destacaríem:
 - Sector de la construcció amb fusta (CLT: fusta laminada creuada)
 - Plantes productores de SAF (combustible per aviació)
 - Fàbriques de tèxtils de base de cel·lulosa
 - Múltiples productes en l'àmbit del packaging
 - Bioproductes obtinguts d'una biorefineria (bioplàstics, biosolvents...)
 - Energia
 - Mercats de drets de CO2 sobre espais gestionats amb topalls de biomassa
- 4) La col·laboració públic-privada a mig termini permet reduir la despesa per a l'erari públic, si es consolida un mercat i una demanda per als productes del bosc, que facilitin un increment exponencial de la superfície gestionada. El foment de l'economia forestal redueix la despesa en mitjans d'extinció, i en subsidis per mantenir l'activitat forestal, al temps que genera ingressos tributaris derivats de les noves activitats.
- 5) Tot això, suposa reactivar les economies rurals, atès que moltes d'aquestes activitats s'hauran de situar en zones rurals i, ja sigui directa o indirectament, contribuir a generar ocupació, noves oportunitats, serveis i arrelament de poblacions.

RES DE TOT AIXÒ ÉS POSSIBLE SENSE UN GOVERN DISPOSAT A ADOPTAR MESURES I TREBALLAR CONJUNTAMENT AMB ELS SECTORS ECONÒMICS I ELS SEUS REPRESENTANTS. PER AIXÒ ENS CAL:

- Un marc d'inversió estable i previsible
- Unes normes ambientals on es defineixi clarament quina gestió es pot dur a terme, en quins indrets i sota quins paràmetres.
- Un mecanisme clar, àgil i transparent que resolgui els problemes d'aplicació de la normativa ambiental i doni agilitat administrativa en terminis molt breus.
- És fonamental simplificar la Governança i acostar-la als territoris.
- S'ha d'acotar l'avaluació ambiental, ja sigui mitjançant pre-avaluacions d'ofici per part de l'administració que exoneri d'aquest tràmit als operadors privats, o bé per l'assumpció del fet que l'activitat forestal que cal desenvolupar suposa un benefici ambiental superior als perjudicis que pugui ocasionar en base a uns paràmetres prèviament establerts i acotats.
- S'han de reduir els terminis administratius per fer realitat un projecte un cop s'aconsegueixen els inversors. Hem de parlar de mesos en comptes d'anys.
- Posar als organismes de recerca al servei del sector, afavorint un I+D que ens permeti desenvolupar mecanismes de mecanització i sistemes de treball que afavoreixin l'ocupació durant tot l'any, un aprofitament dels productes i subproductes de cada cop més valor afegit i una reducció dels costos operatius sostinguda en el temps.
- Fer una aposta decidida des de l'administració pública per la posada en valor davant la societat dels beneficis ambientals i socials de les activitats econòmiques al territori orientades cap a la Bioeconomia.

L'Institut Agrícola defensa fermament que hi ha una manera molt millor i diferent de gestionar el medi natural a Catalunya. No és un sistema original, en realitat porta dècades fent-se així a països del nostre entorn on la col·laboració i el co-desenvolupament amb l'empresa són un fet.

Tenim un gran potencial, els boscos catalans permeten l'extracció de milions de tones anuals de fusta i biomassa sense que això impliqui malmetre res, al contrari, suposaria una millora molt substancial del molts dels nostres ecosistemes, i del global dels recursos hídrics (tant als pantans com als rius), que suposen al mateix temps la darrera oportunitat per desenvolupar moltes economies rurals que requereixen d'inversions.

Seria una llàstima, que un radicalisme ambiental mal entès, permetés que tot aquest potencial -en un país amb una tan alta freqüentació del medi- només pogués aspirar a ser pastura de les flames.

Jean Monnet, la força unificadora en la gènesi de la Unió Europea

Va dedicar gran part de la seva vida a unir els europeus. Avui dia, es considera una figura central en la història de la integració europea.

És una de les personalitats més influents del segle XX, Jean Monnet, presentat com el pare d'Europa, va imposar idees que semblaven revolucionàries. Després d'haver viscut dues guerres mundials, Monnet creia que una Europa unida era essencial per a la pau a la regió. També va ser l'encarregat de preparar la Declaració Schuman, que seria la base de la Unió Europea i els seus predecessors. A través dels seus nombrosos papers en la història de la UE, va ser important per convèncer els líders europeus per a què treballessin per un interès comú.

PRIMERS ANYS

Jean Monnet va néixer el 9 de novembre de 1888 a la ciutat francesa de **Cognac**. Després d'acabar els seus estudis a l'edat de 16 anys, el seu pare li va enviar a **Londres** a treballar en l'empresa familiar de venda de conyac, ja que havia notat que el seu fill posseïa un extraordinari do de gent i, en conseqüència, tenia talent per a una carrera en comerç internacional. De fet, aquesta primera experiència li va permetre viatjar pel món i convertir-se en un respectat i exitós empresari.

LA PRIMERA GUERRA MUNDIAL

El 1914 van rebutjar la seva sol·licitud per allistar-se a l'exèrcit per motius de salut. Per poder servir el seu país d'una altra manera, va presentar al Govern francès una proposta per millorar la coordinació dels subministraments de guerra amb gran Bretanya.

La seva proposta va ser acceptada i el President francès el va nomenar intermediari econòmic entre França i els seus aliats. Havent demostrat les seves excel·lents aptituds professionals durant la guerra, a l'edat de 31 anys va ser nomenat Vicesecretari General de la Lliga de les Nacions quan aquesta es va crear el 1919. Després de la mort del seu pare el 1923, va tornar a Cognac i va aconseguir treure el negoci familiar del matx que estava travessant. En els anys següents, la seva experiència en finances internacionals el va portar així mateix a involucrar-se de ple en la reorganització de les finances nacionals de diversos països de l'est d'Europa, com **Romania** i **Polònia**. També va assessorar el **Govern xinès**, contribuint a la reorganització de la xarxa ferroviària d'aquest país, i va participar en la creació d'un banc a **San Francisco**.

LA SEGONA GUERRA MUNDIAL

A l'inici de la Segona Guerra Mundial, Monnet va tornar a oferir els seus serveis al seu país i es va convertir en president d'una comissió franco-britànica encarregada de coordinar la unió de les capacitats de producció de tots dos països. Va convèncer als líders britànic i francès, **Churchill** i **De Gaulle**, que formessin una unió política total entre els dos països per lluitar contra el nazisme, però el pla va fracassar en l'últim moment.

PLA MONNET

Poc després que Monnet oferís els seus serveis al **Govern britànic**, li van enviar als **Estats Units** per supervisar la compra de subministraments de guerra. Va causar tal impressió en el President estatunidenc **Roosevelt** que, poc després, es va convertir en un dels seus assessors de confiança, instant-lo a ampliar la capacitat de producció d'equipament militar dels Estats Units abans que el país entrés en la guerra.

El 1943, Monnet va passar a formar part del Comitè d'Alliberament Nacional, el Govern francès de facto constituït a l'exili a **Algèria**. Va ser llavors quan va manifestar per primera vegada la seva visió d'una unió d'Europa per recuperar i mantenir la pau. Durant una reunió del comitè celebrada el 5 d'agost de 1943, Monnet va afirmar: «**No hi haurà pau a Europa si els Estats es reconstrueixen sobre la base de la sobirania nacional [...] Els països d'Europa són massa petits per assegurar als seus pobles la prosperitat i els avenços socials indispensables. Els Estats d'Europa han de formar una federació [...]**». El 1944 es va fer càrrec del pla de desenvolupament i modernització nacional destinat a revitalitzar l'economia francesa i reconstruir el país després de la guerra.

DECLARACIÓ DE SCHUMAN

Quan el seu pla havia estat acceptat i estava en marxa, va començar a adonar-se que la integració i reconstrucció europees no s'estaven produint amb la rapidesa i de la manera que considerava correctes. Amb l'augment de les tensions internacionals, Monnet es va adonar que era hora d'adoptar mesures reals per avançar cap a la unitat europea i el seu equip va començar a treballar sobre el concepte d'una Comunitat Europea.

El 9 de maig de 1950, **Robert Schuman**, Ministre francès d'Afers Exteriors, va pronunciar l'anomenada «**Declaració de Schuman**» en nom del Govern francès. Aquesta Declaració, instigada i elaborada per Monnet, defensava la creació d'una Alta Autoritat que supervisés tota la producció de carbó i acer de França i Alemanya. Es basava en la idea que, si els dos països més poderosos del continent compartien la producció d'aquests recursos, s'evitarien les guerres en el futur. Els Governos d'**Alemanya, Itàlia, Països Baixos, Bèlgica i Luxemburg** van acollir favorablement la Declaració, que va establir les bases de la **Comunitat Europea del Carbó i de l'Acer**, la predecessora de la **Comunitat Econòmica Europea** i, posteriorment, de la **Unió Europea**.

Després del fracàs dels esforços per crear una «**Comunitat Europea de Defensa**», Monnet va fundar el «**Comitè d'Acció per als Estats Units d'Europa**». Aquest comitè es va crear per reavivar l'esperit d'integració europea i es va convertir en una de les principals forces motrius de molts dels progressos en matèria d'integració europea, com la creació del **Mercat Comú**, el **Sistema Monetari Europeu**, les cimeres del **Consell Europeu** i l'elecció per sufragi universal del **Parlament Europeu**.

Tot i que només havia estudiat fins als 16 anys, i malgrat les dificultats, Jean Monnet va arribar a exercir nombroses funcions: empresari internacional, financer, diplomàtic i estadista. Tanmateix, mai va ser elegit per a un càrrec públic i, en conseqüència, mai va tenir el poder polític formal per posar en pràctica les seves opinions. Gràcies a la seva capacitat per a l'argumentació i el seu poder de persuasió, va convèncer els líders europeus perquè treballessin per uns interessos comuns i reconeguessin els avantatges de la cooperació.

Pels seus esforços per acostar els països europeus, el 2 d'abril del 1976 Jean Monnet va rebre el títol de "**Ciutadà d'Honor d'Europa**" dels caps d'Estat i de Govern units al Consell Europeu. Ja s'havia retirat de la política i estava escrivint les memòries a casa seva a Houjarray. El 16 de març del 1979 va morir a l'edat de 91 anys. Les seves cendres estan ara enterrades al Panteó de París.

Font. Pioneers of the EU – European Commission

Novetats del Conveni Agropecuari de Catalunya

UGT-FICA pretén bloquejar de nou el Conveni Agropecuari de Catalunya apel·lant al Tribunal Suprem, tot i haver perdut dues sentències davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i els dictàmens previs al Tribunal Laboral de Catalunya.

ANTECEDENTS: PER QUÈ A L'ANY 2024 ENCARA NO TENIM UN NOU CONVENI COL·LECTIU AGROPECUARI DE CATALUNYA?

El darrer Conveni Col·lectiu Agropecuari de Catalunya es va publicar el 28.12.2021 i amb una vigència que anava de l' 01.01.2019 al 31.12.2020. Gairebé quatre anys després seguim sense tenir un nou conveni col·lectiu publicat i en vigor.

Pel camí, van sortint publicats els diferents salaris mínims interprofessionals de cada any, el del 2021, 2022, 2023 i el darrer del 2024, que no fan més que anar-se menjant i absorbint els diferents salaris de totes les categories professionals del conveni col·lectiu.

En aquest temps els dos sindicats que negocien el conveni per la part social -**UGT** i **CCOO**-, han volgut condicionar les negociacions amb la imposició d'adequar les taules salarials de manera obligatòria sense entrar a negociar cap més article ni qüestió del conveni, bloquejant les negociacions i abandonant la taula de negociació sinó fèiem el que volien de manera immediata, cosa que vulnera tant la bona fe com el dret de negociar lliurement entre les parts, exigida en tots els processos de negociació previstos a l'art. 89.1 del Text Refós de l'Estatut dels Treballadors.

Especialment ha estat la secció d'**UGT-FICA** la que en aquests darrers tres anys s'ha entestat i ha pretès obligar a les patronals a adequar les taules salarials del conveni al Salari mínim interprofessional (SMI) vigent en cada any, totalment al marge de la negociació del nou conveni col·lectiu. Aquesta organització sindical finalment va judicialitzar aquesta qüestió interposant demandes per conflicte col·lectiu contra les patronals signants del Conveni davant el **Tribunal Superior de Justícia de Catalunya**.

ARGUMENTACIONS DE LES PATRONALS

Des de l'**Institut Agrícola** sempre s'ha defensat que la pretensió d'UGT no era ajustada a dret, ja que el Salari Mínim Interprofessional s'aplica al conjunt de les retribucions del treballador en còmput anual, un fet que en el cas del **Conveni Agropecuari de Catalunya** inclou retribucions com ara la paga d'antiguitat i d'altres conceptes. Aplicar la pretensió dels sindicats d'adequar a SMI únicament la taula salarial dels grups professionals convertiria –*de facto*– la resta de complements en retribucions addicionals a banda del SMI de manera que el còmput final de la retribució salarial en còmput anual podria ser molt superior a l'inicialment previst i/o pactat.

Per part de la patronal –en especial de L'Institut Agrícola–, sempre hem defensat que no existeix cap obligació d'adequar les taules salarials i equiparar-les al SMI vigent, i que, el que cal, és reiniciar les negociacions per treballar el conveni col·lectiu en tota la seva extensió, en tot el seu articulat, com sempre s'havia fet.

De fet, entre les qüestions que fa temps que demanem d'abordar amb urgència a la negociació col·lectiva estan:

- La congelació i/o supressió de la paga d'antiguitat i eventual conversió a complement *ad personam*.
- La concreció del procés de crida dels treballadors fixes discontinus
- Renegociar l'apartat relatiu a l'allotjament que ara no es poden descomptar de resultes del decret del Salari Mínim Interprofessional.
- Continuació dels treballs de redifinició dels Grups Professionals del Conveni que haurien de passar a 3 o 4.
- Diverses qüestions menors lligades a permisos, assegurança, jornada laboral anual, etc.

Els sindicats han volgut confondre als treballadors i a la opinió pública en general, dient que les patronals i, per extensió, les empreses i empresaris del sector, no aplicàvem el SMI vigent de cada any, que els treballadors estaven cobrant menys, quan és tot al contrari.

Des de l'Institut Agrícola sempre s'ha promogut que un cop publicat el SMI de cada any, automàticament cap persona treballadora afectada per aquest conveni no podia cobrar mai, i sota cap concepte, per sota de l'import que pertoqui en còmput anual, i així ho difoníem en les nostres circulars als associats explicant-ho tot detalladament cada any un cop sortien publicades les normes de cotització a la seguretat social i el nou SMI vigent.

Senzillament l'obligació rau en pagar el SMI vigent en còmput anual, però no l'SMI vigent i a banda afegir-hi tots els complements salarials que són absorbibles –renunciant per tant a la absorció dels mateixos– que és el que pretén UGT en la seva denúncia.

Si l'empresari lliurement vol acordar una retribució superior al SMI quan el conveni no l'obliga a més, és un fet que es negocia a nivell de cada empresa i ens consta que en molts casos és així en determinades categories professionals. Ara bé, des de L'Institut Agrícola no podem acceptar aquesta imposició quan les normes que regeixen la negociació col·lectiva marquen clarament que aquest element és un més dels que cal negociar i pactar en el conjunt del conveni.

La Sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya nº 12/2024 de 4 d'abril de 2024, s'afegeix a la sentència 32/2023 del mateix tribunal que novament ha absolt a les organitzacions patronals del sector, [resolent que no hi ha obligació legal d'adequar les taules salarials i recalcant l'aplicació de l'article 27 de l'Estatut dels Treballadors, article que preveu que la revisió del salari mínim interprofessional no afectarà a la estructura ni a la quantia dels salaris professionals quan aquests, en el seu conjunt i còmput anual, fossin superiors a aquell.](#)

El TSJ destaca en la sentència que, com defensem les patronals, es tracta d'una matèria que correspon als negociadors en el marc de l'exercici del dret a la negociació col·lectiva que proclama l'article 37 de la Constitució.

En resum, la negociació de tots el convenis col·lectius, i l'Agropecuari de Catalunya no és una excepció, s'ha de negociar com un tot.

EL FUTUR DE LES NEGOCIACIONS

Només podem dir, que cal lamentar, i molt, la demora que han tingut les negociacions del Conveni Col·lectiu Agropecuari, provocades, reiteradament en el temps, pel bloqueig totalment injustificat per part d'UGT-FICA, però cal també posar en valor **la Sentència del TSJ, que ens dona la raó.**

Ara tocaria doncs, poder tornar a situar-nos en el punt de partida i negociar aquest conveni per tal de dignificar al sector agropecuari d'aquest país, tant per part dels empresaris com dels treballadors, perquè ambdues part són necessàries per poder tirar endavant les explotacions agrícoles d'arreu de Catalunya.

Malauradament, novament UGT-FICA s'entesta a voler bloquejar la negociació i anuncia un recurs cassació ordinària (recurs 11/2024), sabedors molt probablement que aleshores no cal sentència per unificar doctrina per lo que fàcilment -excepte defectes de forma - serà admès a tràmit.

Un cop el ministeri fiscal emeti l'informe preceptiu i les parts rebem el recurs (encara no s'ha produït) les següents passes del procés passaran necessàriament per la impugnació del mateix des de la part patronal, el trasllat al Tribunal Suprem, la designació del ponent, l'informe del ministeri fiscal i l'assenyalament de la deliberació i votació del recurs de cassació.

Novament, depenem de com d'important consideri el Tribunal Suprem l'afectació que aquest recurs pot causar per veure quina prioritat se li dona en la seva resolució. Fins que no s'assenyali data per la deliberació no sabrem el termini, però cal saber que d'altres causes al mateix tribunal arriben a demorar-se fins a 2 anys.

Des de L'Institut Agrícola considerem que el posicionament d'alguns dirigents d'UGT-FICA, al nostre entendre mal assessorats, està causant un greu perjudici a les empreses i treballadors del sector agropecuari de Catalunya, especialment davant la negativa a negociar que mantenen els sindicats i que ni tan sols permet avançar en les qüestions clau durant aquest temps. Els dictàmens i sentències –no només del conveni agropecuari, sinó també d'altres convenis que també han acabat als tribunals– refermen el posicionament de L'Institut i la part patronal, motiu pel qual convidem obertament a la part sindical a reconduir el seu plantejament i reiniciar com abans millor una negociació que mai no s'hauria d'haver bloquejat.

L'INSTITUT AGRÍCOLA

CATALÀ DE SANT ISIDRE

*Associació d'Empresaris Agraris
des de 1851*

institutagricola.org
xarxanatura2000.com
ladrecera.com